

**До 70-річчя від дня народження
Юрія Федоровича Снежкіна**

відомого вченого в галузі теплоенергетики, тепло- і массообміну теплофізичних процесів та енергоощадних технологій, доктора технічних наук, професора, члена-кореспондента Національної академії наук України

2 квітня цього року виповнюється 70 років Юрію Федоровичу Снежкіну, видатному вченому, члену-кореспонденту НАН України, директору Інституту технічної теплофізики НАН України.

Після закінчення в 1971 році Київського політехнічного інституту Ю.Ф.Снежкін був направлений в Інститут технічної теплофізики НАН України, в якому розпочав свої перші наукові дослідження в галузі тепломасообміну в процесах сушіння та створення енергоощадних технологій, які в подальшому лягли в основу його кандидатської (1981 р.) та докторської (1993 р.) дисертацій. З 1996 року Ю.Ф.Снежкін – заступник директора інституту з наукової роботи, з 2016 року – директор інституту. В 1997 році ювіляр був обраний членом-кореспондентом НАН України.

Фундаментальні та прикладні наукові результати, отримані Ю.Ф.Снежкіним, добре відомі в Україні та за її межами і охоплюють такі напрямки: теплофізичні основи переробки біомаси і торфу на композиційне паливо, процеси тепломасопереносу, фазові перетворення та деформування при зневодненні колоїдних капілярно-пористих тіл, розробка нових та удосконалення існуючих енерго- та ресурсощадних теплотехнологій та обладнання, розробка методів розрахунку і впровадження схемних рішень термотрансформаторів.

За останні роки розроблена технологія, затверджені технічні умови на новий вид композиційного палива на основі торфу і біомаси, які враховують відновлювані властивості торфородовищ і використання енергетичних рослин. Робота успішно впроваджена в Волинській і Рівненській областях. Отримані гранули мають на 15...20 % більшу теплоту спалювання і на 40 % меншу зольність від традиційних. Енерговитрати створеного обладнання значно нижчі нормативних, при цьому потенціал енергозбереження сягає більше 1 млн. т у.п. на рік.

Розроблена і вперше успішно впроваджена в Україні теплонасосна установка для гарячого водопостачання на базі насосної каналізаційної станції потужністю 1,5 МВт в м. Краматорськ. Отримані питомі витрати паливно-енергетичних ресурсів на виробництво 1 Гкал теплової енергії відповідають світовим стандартам. Підраховано, що широке впровадження теплових насосів з використанням відновлюваних джерел енергії в Україні може заощадити біля 9 млрд. м³ природного газу.

Вперше створені теплоакумлюючі матеріали з фазовим переходом на основі промислових парафіно-воскових сумішей. Використання цих матеріалів в системах акумулювання теплової енергії дозволяє знизити вартість теплоаккумуляторів на 35 %.

Розроблені та пройшли успішне випробування в умовах АТО сухі пайки для гарячого харчування, які відповідають кращим світовим стандартам.

Створені Ю.Ф.Снежкіним енергоощадні теплотехнології та обладнання, низка яких не мають аналогів в світі, захищені понад 146 патентами та авторськими свідоцтвами, впроваджені більш ніж на 60 підприємствах України, в країнах близького та далекого зарубіжжя, зокрема в Словаччині, В'єтнамі та ін. Результати наукової діяльності Снежкіна Юрія Федоровича знайшли своє відображення в понад 700 наукових публікаціях, в тому числі в 12 монографіях. Ним підготовлена плеяда фахівців високої кваліфікації, які успішно розвивають його наукові напрямки (2 доктори та 8 кандидатів технічних наук).

Визнанням наукових досягнень члена-кореспондента Ю.Ф.Снежкіна є його нагородження почесними званнями, грамотами, дипломами, медалями. В 1984 році Юрію Федоровичу присвоєно звання лауреата Державної премії СРСР, в 2000 році – лауреата премії, заснованої Президентом Академії наук України, Біларусі та Молдови, в 2006 році – лауреата Державної премії в галузі науки та техніки України, в 2007 році – лауреата премії НАН України ім. В.І. Толубінського, в 2012 році – звання лауреата премії ім. О.В.Ликова НАН Біларусі, нагороджений також золотою та срібною медалями ВДНГ СРСР.

Наукова діяльність ювіляра успішно поєднується з педагогічною. Ю.Ф.Снежкін – професор кафедри машин і апаратів хімічних та нафтопереробних виробництв НТУУ «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського», почесний професор Казахського інженерно-технологічного університету, почесний професор Південно-Східного університету м. Ханті, Китай, академік Міжнародної академії холоду. Ю.Ф.Снежкін удостоєний звання «Винахідник СРСР» (1987 р.), «Кращий винахідник Національної академії наук України» (1999 р.), нагороджений Почесною грамотою Президії НАН України (1997 р.), відзнакою Президії НАН України «За професійні здобутки» (2007 р.), Почесним знаком з нагоди 130-річчя науково-технічної спілки енергетики та електротехніки України та багатьма іншими. Крім того, Ю.Ф.Снежкін очолює спеціалізовану раду по захисту докторських дисертацій ІТТФ НАН України та член спеціалізованої ради по захисту наукового ступеня доктора (кандидата) технічних наук в ОНАХТ, голова секції «Тепломасообмін в процесах сушіння» Національного комітету по тепломасообміну, член редколегії низки наукових журналів, в тому числі Міжнародного науково-прикладного журналу «Промышленная теплотехника», очолює вчену раду Інституту технічної теплофізики НАН України, голова секції Координаційної ради по науці на інноваціям при МОН України, член секції енергетики Комітету Державних премій України в галузі науки і техніки.

Снежкін Ю.Ф. має широкий науковий кругозір, який дозволяє йому, працюючи директором, проводити значну роботу по плануванню та координації наукових досліджень в Інституті, розширенню участі вчених Інституту у виконанні проектів державних науково-технічних програм та програм фундаментальних досліджень.

Сердечно вітаємо шановного Юрія Федоровича з ювілеєм, бажаємо йому міцного здоров'я, безмежного щастя, радості, подальших творчих успіхів!

*Колектив Інституту технічної теплофізики НАН України
Редакційна колегія журналу «Промышленная теплотехника»*